

Важливість оволодіння різними методиками анестезії пов'язана з необхідністю адекватної глибини анестезії при різних амбулаторних та стаціонарних втручаннях, а також частотою проведення даної маніпуляції: в день оперуючому амбулаторному хірургу необхідно виконати від 3 до 10 анестезій різної складності. Звертається увага на попередження ускладнень, які можуть виникнути під час проведення місцевої анестезії. При цьому важливо виявити наявність супутньої патології, алергоанамнез. Перед проведенням анестезії часто виникає необхідність в проведенні премедикації, для усунення психоемоційного напруження, вегетативного та рухового компонентів больової реакції на що також під час практичних занять звертається особлива увага.

Особливе значення приділяється методикам провідникової і інфільтраційної анестезії, які виконуються найбільш часто: мандибулярна, торусальна, піднебінна, різцева, інфраорбітальна, туберальна. Техніка проведення даних видів анестезії, на нашу думку, повинна бути доведена до автоматизму і відпрацьовуватися на фантомах на кожному занятті. Крім того, студенти знайомляться з іншими методиками, які не так часто використовуються на практиці: центральні анестезії по Вайсблату, Вазірані-Акінозі, Гоу-Гейтсу, Берше-Дубову-Уварову, Єгорову і т. ін.

На кафедрі впроваджені наступні теоретичні та практичні форми навчання та контролю знань з розділу знеболення в стоматології: визначення орієнтирів і відпрацювання техніки анестезії на фантомах на кожному практичному занятті; визначення орієнтирів і місця вколу голки у стоматологічному кріслі один на одному всередині студентської групи; присутність та атестування на операціях; в кінці 10 семестру проводиться екзамен з манульними навиками.

На кафедрі існує банк даних питань та задач, що допомагають визначити рівень знання по темах знеболення при хірургічних втручаннях в щелепно-лицевій ділянці. Частина задач складені співробітниками кафедри, а частина відібрана з банку даних «Крок-2». Тому студенти вже з 5 семестру починають готуватися до здачі ліцензійного іспиту «Крок-2». Задачі та питання складені таким чином, щоб студент розвивав своє клінічне мислення та міг зорієнтуватися в клінічних ситуаціях при виборі складних видів місцевого та загального знеболення.

На кожному занятті обговорюються питання вибору анестетика (перевага артикаїновмісним препаратом), проведення аспіраційної проби (для виключення внутрішньо судинного введення анестетика), швидкість введення препарату (0,5 мл/хв), дозування.

Ладутько С.В.

Шляхи удосконалення навчального процесу та впровадження інноваційних технологій у викладанні клінічної біохімії

Життєдіяльність організму визначається єдністю і взаємозалежністю трьох його компонентів: структурою, обміном речовин та функцією органів і тканин. Клінічна біохімія, одна з найважливіших дисциплін у системі

теоретичної підготовки сучасного лікаря, вивчає біохімічні процеси в організмі людини для оцінки стану його здоров'я і з'ясування механізму розвитку хвороби.

Кожен лікар повинен ясно розуміти значення біохімії для лікарської діяльності, в якій би галузі медицини вона не перебігала. Оцінка стану метаболічних процесів відбувається саме за біохімічними показниками, а їх зміни свідчать про наявність патологічних станів. Визначення змін біохімічних показників розширює можливість діагностики, оцінку впливу лікарських засобів на перебіг захворювання та його прогноз.

Клінічна біохімія у системі вищої медичної освіти є самостійною дисципліною, а у галузі практичної охорони здоров'я – розділом «клінічної лабораторної діагностики». Метою клініко-біохімічних досліджень є: рання диференціальна діагностика захворювань; характеристика перебігу і прогнозу захворювань; контроль ефективності лікувальних і профілактичних засобів; дослідження молекулярних механізмів розвитку захворювань.

В нашому університеті дисципліна «Клінічна біохімія» викладається на III курсі фармацевтичного факультету для фармацевтів (провізорів), на IV курсі фармацевтичного факультету для клінічних фармацевтів та на ФПО для клінічних ординаторів. Клінічна біохімія забезпечує інтеграцію аспектів клінічної медицини у фармацію та інші галузі медичних дисциплін.

В програму курсу клінічної біохімії відібрані найбільш важливі розділи, які мають практичне значення і не вивчаються на клінічних кафедрах: патохімія білкового, вуглеводного, ліпідного обмінів, кислотно-лужна рівновага, клінічна ензимологія та ендокринологія, клініко-біохімічні дослідження функцій та їх порушень печінки, серцевого м'яза, нирок, механізми дії лікарських препаратів.

В межах клінічної біохімії студенти знайомляться із основними механізмами розвитку патологічних процесів в організмі, методами клініко-біохімічних досліджень, набувають практичних навичок проведення лабораторних тестів, навчаються інтерпретувати результати біохімічних показників. Для кожного практичного заняття на кафедрі складені варіанти білетів, які містять два теоретичних питання, три тестові завдання та ситуаційні задачі. Для підсумкових занять по темах: «Дослідження основних видів обміну речовин» та «Клініко-біохімічні дослідження захворювань органів та систем організму» з курсу «Клінічна біохімія» підготовлений банк тестових завдань.

Значне місце у засвоєнні студентами теоретичного матеріалу відводиться лекціям, де лектор в доступній формі доводить матеріал з певних розділів. Засвоєння клінічної біохімії студентами фармацевтичного факультету відбувається досить не легко, тому на допомогу приходять використання технічних засобів у вигляді мультимедійних презентацій, які створені на кафедрі для кожної лекції. Мультимедійна демонстрація є особливо доцільною, оскільки дає можливість раціонально розподілити лекційний час, приділити більше уваги поясненню матеріалу, визначити більш значні розділи в лекції.

Можливості лабораторної діагностики значно зросли в зв'язку з впровадженням таких методів як імуноферментний аналіз та полімеразно-ланцюгова реакція. Але ці дослідження виконуються фахівцями в спеціалізованих лабораторіях з використанням реактивів високої вартості, що створює складності для ознайомлення із новітніми лабораторними технологіями. Тому для студентів доцільним є створення короткочасних навчальних фільмів завдяки новітнім комп'ютерним технологіям, в яких пояснюються механізми вказаних методів дослідження.

В цілому треба відмітити зацікавленість студентів в розумінні питань біохімічних аспектів патогенезу та діагностики захворювань. Але ми вважаємо, що оволодіння знаннями з клінічної біохімії доцільно здійснювати не тільки для студентів фармацевтичного факультету, а і для студентів старших курсів (4-5) медичного факультету після засвоєння основних клінічних дисциплін терапевтичного та хірургічного профілю, бо саме клінічна біохімія пояснює хімічні механізми виникнення патологічних симптомів та синдромів при захворюваннях.

Лайко Л.І., Меркулова Д.О., Кривоніс Т.Г.

Методика проведення літньої виробничої практики з педіатрії на медичному факультеті, спеціальність «Медична психологія»

Педіатрія – важлива складова з клінічних дисциплін, які вивчаються в медичних вузах, зокрема на медичному факультеті, спеціальність «Медична психологія». Теоретичні знання та практичні навички, набуті студентами 2-5 курсів з догляду за дітьми, пропедевтики педіатрії та педіатрії відповідно, відпрацьовуються і вивчаються студентами під час літньої виробничої практики в лікувальних установах. Так, після 2-го курсу студенти вивчають практичні питання з догляду за хворими дітьми; після 3-го – з сестринства в педіатрії; після 4-го та 5-го курсу – практична робота лікаря-педіатра в стаціонарі та поліклініці відповідно. Всі зазначені види практики, крім 5-го курсу, проводяться в педіатричному стаціонарі і мають мету – оволодіння студентами сучасними методами діагностики, лікування та догляду за хворими дітьми.

Кафедра пропедевтики педіатрії та догляду за хворими дітьми спеціалізується на наскрізному викладанні дисциплін педіатричного циклу на медичному факультеті ВНМУ, спеціальність «Медична психологія». На основній клінічній базі кафедри в стаціонарі та поліклініці викладачами кафедри проводиться літня виробнича практика з педіатричних дисциплін. До початку практики кафедра виділяє викладачів для керівництва практикою. Разом з відділом практики та співробітниками клінічної бази узгоджуються організаційні питання. Інструктаж з техніки безпеки, питань деонтології, субординації, інформування про обов'язки студента та необхідну документацію проводиться напередодні практики та в перший день.

Нами розроблені нові робочі програми виробничої практики для студентів медичного факультету ВНМУ, спеціальності «Медична психологія» 2-5 курсів з дисциплін педіатричного циклу. В них чітко регламентовані мета,